

Handeczeem

Wat is...

De term eczeem wordt gebruikt voor huidafwijkingen die gepaard gaan met jeuk, roodheid, kleine bobbeltjes (papels), blaasjes, schilfering en soms vochtafscheiding.

Deze verschijnselen zijn het gevolg van een ontstekingsreactie van de huid. De ontsteking bij eczeem wordt niet veroorzaakt door bacteriën of schimmels en is dan ook niet besmettelijk.

Sommige vormen van eczeem kunnen heel moeilijk te behandelen zijn en langdurig blijven bestaan. Bij de meeste vormen van handeczeem spelen verschillende factoren een rol. Deze factoren kunnen zowel van buitenaf op de huid inwerken als van binnenuit komen.

Symptomen

Handeczeem kan acuut (plotseling) optreden of chronisch (langdurig) aanwezig zijn.

Acuut eczeem kenmerkt zich door roodheid, zwelling, bultjes, blaasjes en soms vocht dat uit de huid komt. De blaasjes drogen uiteindelijk in tot schilfers en korstjes; de huid vervelt en de roodheid neemt af.

Bij een chronisch eczeem is de roodheid meestal niet zo heftig, staat de schilfering op de voorgrond en is de huid wat verdikt. De huidlijnen worden grover dan normaal. In de stugge en/of droge huid kunnen kloven ontstaan, die pijn veroorzaken.

Aangezien handeczeem gewoonlijk jeukt, zijn er zowel in de acute- als in de chronische fase vaak de gevolgen te zien van wrijven en krabben, dat wil zeggen wondjes, korstjes en vergroving van de huid. Een ander kenmerk van handeczeem is dat vele van de hierbovengenoemde verschijnselen naast en na elkaar kunnen optreden.

Oorzaken

Voor handeczeem zijn verschillende oorzaken aan te wijzen:

Irritatie van de huid

Huid-irriterende stoffen en factoren vormen bij regelmatige en/of langdurige blootstelling een belangrijke oorzaak bij het ontstaan of verergeren van handeczeem. Dit eczeem noemt men dan irriterend contacteczeem of ortho-ergisch contacteczeem. Huidirriterende stoffen en factoren zijn:

- Overmatig contact met water. Dit doet zich vooral voor bij de "natte beroepen": huishoudelijk werk, kappersvak, verzorgende sector (ziekenverzorging, verpleging, bejaardenhulp), schoonmaak, horeca, bakkerij, detailhandel (groentewinkel, viswinkel en slagerij), tuinderij en veeteelt, bloemisterij, enzovoort.
- Zeep, schoonmaakmiddelen en (af)wasmiddelen. Met deze middelen wordt evengoed het vet van bijvoorbeeld vuile borden als het natuurlijke vetlaagje op de huid verwijderd.
- Sappen van groenten (onder andere ui, prei, witlof, andijvie en aardappels), van fruit (vooral sinaasappel, grapefruit, verse ananas en kiwi) en van vlees, vis en schaaldieren.
- Organische oplosmiddelen zoals terpentijn, wasbenzine, vlekkenwater, remolie, enzovoort.
- Droge, te warme of juist te koude lucht kan een belasting voor de huid zijn.
- Mechanische factoren kunnen de huid beschadigen zoals wrijving en schuren (bijvoorbeeld bij sleutelen aan auto's en motoren, of in de tuin werken).

Allergische contacteczeem

- Contactallergenen zijn stoffen die allergie veroorzaken door direct contact met de huid. Dit noemt men allergisch contacteczeem. Meestal gaat het om beroepsstoffen zoals bijvoorbeeld chromaat in cement, epoxyhars in tweecomponentenlijm, natuurlijke stoffen in snijbloemen (chrysant en alstroemeria), haarverf en permanentvloei-stof (koper), rubber (gezondheidszorg), enzovoort.

Constitutioneel eczeem

- Ook kan er een samenhang zijn met constitutioneel eczeem. Dit eczeem komt vooral op de kinderleeftijd voor.. Mensen met deze aangeboren aanleg voor het krijgen van eczeem kunnen gemakkelijker op latere leeftijd een handeczeem ontwikkelen. Deze vorm van handeczeem is ook gevoelig voor stressfactoren.

Blaasjeseczeem, ofwel dyshidrotisch of acrovesiculeus eczeem

Dit is een bijzondere vorm van handeczeem, die gekenmerkt wordt door blaasjes en soms zelfs grote blaren in de handpalmen en/of aan de zijkanten van de vingers. Deze vorm van eczeem is soms het gevolg van een schimmelinfectie aan de voeten. Heel vaak wordt geen duidelijke oorzaak gevonden.